

Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy,
c/o Fortum Renewables Oy
Keilalahdentie 2–4,
02150 Espoo
PL 100, 00048 Fortum

Viite: Päätöspyyntö YVA-menettelyn soveltamisesta, 28.08.2024

PÄÄTÖS YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELYN (YVA) SOVELTAMISESTA YKSITTÄISTAPAUKSESSA

HANKE JA HANKKEESTA VASTAAVA

Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy aurinkovoimahanke, Loviisa

Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy, c/o Fortum Renewables Oy

ASIAN VIREILLETULO

Hankkeesta vastaava on toimittanut Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) 28.08.2024 pyynnön päätöksestä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA-menettely) soveltamisesta yksittäistapauksessa koskien Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy aurinkovoimahanketta Loviisan kunnassa. Hankkeesta vastaava on toimittanut YVA-lain 12 §:n ja YVA-asetuksen 1 §:n edellyttämät tiedot hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista.

ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy aurinkovoimahankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Hankkeen ja sen ympäristövaikutusten kuvaus sekä asian käsittely ja ELY-keskuksen ratkaisun perustelut on esitetty seuraavassa.

HANKKEESTA VASTAAVAN TOIMITTAMAT TIEDOT

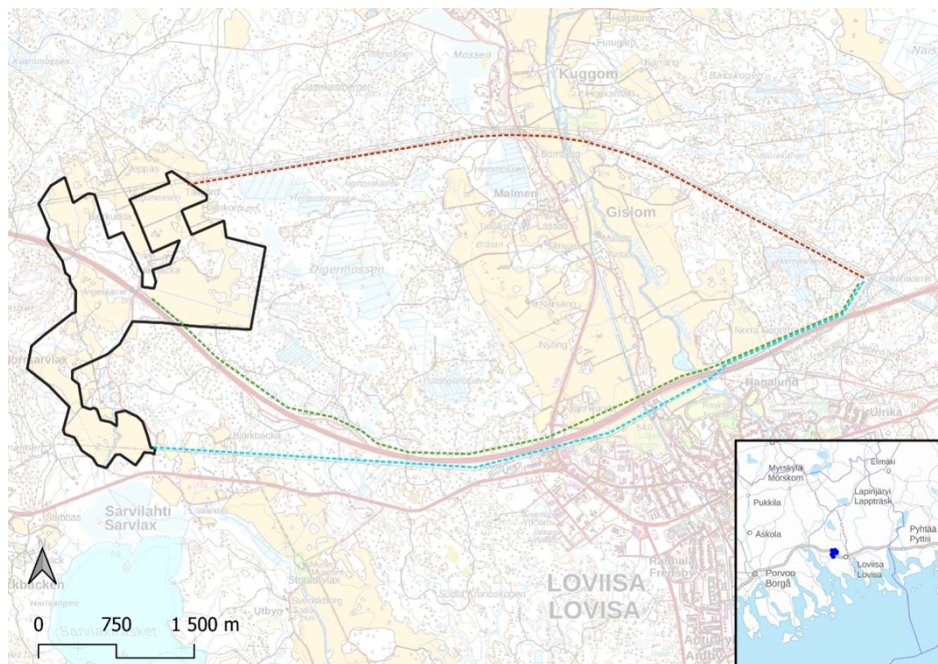
Hankkeen kuvaus ja sijainti

Hankkeessa on tarkoitus rakentaa aurinkoenergian tuotantoalue Loviisaan. Hankealue on kooltaan yhteensä noin 271 hehtaaria, ja paneeleita peittävä alue noin 244 hehtaaria. Aurinkopaneelien lisäksi alueelle rakennetaan huoltotiet, sisäisen sähkönsiirron rakenteet, sähköasema ja 9–15 muuntoasemaa. Alustavan arvion mukaan uusia tielinjauksia tarvitaan noin kolmen kilometrin matkalta. Hankealue ympäröidään riista-aidalla. Aurinkovoimalan yhteyteen varaudutaan myös rakentamaan sähköenergiavarasto.

Suunniteltu aurinkovoimala tuottaa vuosittain noin 243 GWh sähköä. Voimalan tuottaman sähkönsiirtoa varten rakennetaan verkkoliityntä 110 kV:n voimajohdolle tai maakaapelit sähköasemalta Fingridin uudelle 110 kV sähköasemalle. Voimajohdon linjaukselle on alustavasti kolme eri vaihtoehtoa. Todennäköisimmissä vaihtoehtoisissa johtoyhteyksissä pyritäisiin toteuttamaan ilmajohtorakenteena nykyisten voimajohtojen viereen voimajohtoaluetta laajentaen. Sähköaseman paikka ja voimajohtojen tai kaapeleiden reitit ja sijainnit tarkentuvat suunnittelun edetessä. Voimalan tuotantoajaksi on arvioitu 40 vuotta.

Hankealue sijaitsee Norrsarvlaxin ja Sarvilahden ympäristössä, noin 4,5 kilometriä Loviisan keskustasta länteen. Suunniteltu paneelialue on tällä hetkellä suurimmaksi osaksi viljelykäytössä olevaa peltoa sekä osin peltojen reunusmetsiä, jotka ovat talouskäytössä olevaa havupuumetsää. Hankealuetta halkoo VT7 ja hankealueen eteläpuolella sijaitsee Loviisantie.

Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin kilometrin etäisyydellä hankealueesta ja lähimmälle luonnonsuojelualueelle on etäisyyttä noin viisi kilometriä.

Kuva 1. Hankealueen sijainti ja sähkönsiirron vaihtoehdot (Lähde: Norrsarvlax Solkraft Ab/Oy)

Hankkeesta vastaavan arvio hankkeen ympäristövaikutuksista ja esitys niiden lieventämistoimista

Kaavoitus ja maankäyttö

Loviisan kaupunki on laatimassa hankealueelle osayleiskaavan, jonka tarkoituksena on mahdollistaa teollisen kokoluokan aurinkovoimalan sijoittuminen alueelle. Röjsön ja Pohjois-Sarvilahden yhteinen aurinkovoimaosayleiskaava on ollut nähtävillä syksyllä 2024.

Hankkeesta vastaava arvioi, että suunnittelualueella tai sen lähiympäristössä ei ole maakuntakaavoissa osoitettua maankäyttöä tai tavoitteita, jotka estäisivät alueen aurinkopaneelialueiden rakentamisen, eikä hanke aiheuta vaikutuksia maakuntakaavan toteuttamiselle.

Hankkeessa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan jo olemassa olevia, maakuntakaavassa osoitettuja johtokäytäviä. Hankkeen toimintojen sijoittumisessa ja kaapelireittien linjauksissa on huomioitu maakuntakaavojen suojele-/muinaismuistokohteet sekä luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueet. Jatkosuunnittelussa otetaan huomioon hankealueen sijoittuminen kahdelle maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle.

Toiminnan aikana on voimajohtojen lunastusalueilla sekä johtoaukeilla vähäisiä maankäytön sekä rakentamisen rajoituksia. Paneelialueen aitaaminen aiheuttaa kulkurajoituksia alueelle.

Maankäyttöön kohdistuvia vaikutuksia pyritään lieventämään eri keinoilla. Paneelikentän ja uuden rakennettavan voimajohdon, sekä muiden suunniteltujen rakentamistoimenpiteiden ja mahdollisesti häiriintyvien tai herkkien kohteiden välille pyritään jättämään riittävät suojaetäisyydet. Hankkeen toteuttamisen edellyttämässä kaavoituksessa turvataan eri maankäyttömuotojen yhteensovittaminen ja pyritään minimoimaan sijoittumisen haittavaikutukset muun muassa luonnonympäristöön, maisemaan ja asutukseen mahdollisuuksien mukaan.

Liikenne

Kulkuyhteys ja liitynnät hankealueelle toteutetaan enimmäkseen etelästä Loviisiantien kautta sekä Pohjois-Sarvilahdentielle pienempien liittymien kautta. Hankkeesta vastaava arvioi, että rakentamisvaiheen aikainen työmaaliikenne ei aiheuta merkittävää lisäystä alueen liikennemääriin. Toiminta-aikana liikennettä aiheutuu lähinnä satunnaisista henkilöautolla tehtävistä huolto- ja kunnossapitotoimista, arviolta noin 1–2 ajoneuvoa vuodessa.

Liikenteelle aiheutuvia vaikutuksia pyritään lieventämään voimalan rakentamisaikana ajoittamalla liikenne siten, että siitä on mahdollisimman vähän meluhaittaa ja haittaa liikenteen sujuvuudelle. Kuljetuksista aiheutuvia vaikutuksia tiestön kuntoon ja kantavuuteen voidaan vähentää myös ajoittamalla kuljetukset mahdollisuuksien mukaan keli-rikkoajan ulkopuolelle. Teiden, siltojen ja rumpujen kunto ja kantavuus sekä tarvittavat parannustoimenpiteet varmistetaan ennen kuljetusten aloittamista. Vaikutuksia voidaan vähentää myös muun muassa seuraamalla tien kuntoa ja korjaamalla raskaasta liikenteestä mahdollisesti aiheutuvat vauriot mahdollisimman nopeasti. Vaikutuksia voidaan vähentää myös parantamalla tiestön kantavuutta siellä, missä se on tarpeen. Kuljetusten pölykuormitusta kuivina ja tuulisina aikoina on mahdollista vähentää merkittävästi kuljetusreittien kastelulla. Kuljetusreittien pölyäminen vähenee merkittävästi lumipeitteisenä aikana, joten pölypäästöjä voidaan rajoittaa jossain määrin myös töiden ajoituksella. Rakentamisaikana on kiinnitettävä erityistä huomiota liikenneturvallisuuteen asutuksen ja oppilaitosten lähellä. Liikenneturvallisuuteen voidaan vaikuttaa nopeusrajoitusten paikallisella ja hetkellisellä alentamisella vilkkaimmin liikennöidyn rakennusvaiheen aikana.

Käyttöaikana heijastusvaikutusta liikenteeseen voidaan vähentää rakentamalla aluetta ympäröivä suoja-aita ja istuttamalla

suojakasvillisuutta aidan yhteyteen. Norrsarvlaxin hankealueen pohjoisimman alueen osalta, Kärrbackan, kohdalla on moottoritien meluvalli, joka ehkäisee osaltaan heijastusvaikutusta. Paneelit suunnataan etelään, joten moottoritien eteläpuolen hankealueen osalta heijastusvaikutus ohi kulkevalle moottoritielle lienee lähinnä vain teoreettinen kysymys. Lisäksi aurinkopaneelien tekniikan kehittyessä paneelin pinnasta on tullut aiempia vähemmän heijastava, jolloin vaikutukset ympäristöön ovat aiempaa pienemmät.

Kallio- ja maaperä

Hankkeesta vastaavan arvion mukaan hankkeella on vähäisiä, paikallisia vaikutuksia maa- ja kallioperään rakentamisen aikana. Normaalitylanteessa aurinkovoimaloiden ja voimajohtojen toiminnan aikana ei synny suoria vaikutuksia maa- ja kallioperään. Aurinkovoimaloiden rakenteista ei liukene haitallisia aineita maaperään, eikä aurinkopaneeleista näin ollen aiheudu toimintavaiheessa maaperän pilaantumisriskiä.

Pinnanmuodoiltaan tasaisella, pääosin viljelykäytössä olleella alueella paneelialueiden toteuttaminen ei lähtökohtaisesti edellytä mittavia maastonmuokkauksia eikä massanvaihtoja, vaan paneelien telineet asennetaan tukijaloin, jotka painetaan maaperään. Vaikutukset maaperään ja kallioperään muodostuvat lähinnä pistemäisesti ruuvipaalujen tai voimajohdon pylväiden asennuskohdissa. Rakentamisvaiheessa syntyy vähäistä, asennuskaluston liikutteluun liittyvää kuormitusta pintamaahan. Ennen varsinaisten rakennustöiden aloittamista tehdään vielä tarkentavia maaperätutkimuksia, joiden perusteella voidaan määrittää mitoitus ja tehdä yksityiskohtainen suunnittelu.

Vaikutusten merkittävyyteen voidaan vaikuttaa tarkemmassa suunnittelussa pylväspaikkojen suunnittelulla. Lisäksi voimaloiden, teiden ja kaapelien rakennustöistä aiheutuvaa maanpinnan eroosiota ja kiintoaineen sekä ravinteiden huuhtoutumista vesistöihin voidaan vähentää ajoittamalla työt kuivaan aikaan.

Pinta- ja pohjavedet

Hankealueelle ei sijoitu laajempia vesistöjä, mutta aluetta halkoo muutama ojauoma. Hankealueesta etelään, Loviisantien eteläpuolelle sijoittuu lähimmillään noin 700 metrin etäisyydelle suunnitelluista paneelialueista hankealueen pintavesiuomien purkuvesistönä toimiva Sarvlaxträsket. Noin kilometri hankealueesta luoteeseen sijaitsee Högbergsträsket.

Hankealueella syntyy rakentamisen aikana jonkun verran maan muokkauksen aiheuttamaa kiintoaineskuormitusta, joka päättyy osin sade- tai sulamisvesien mukana alueita halkoviin ojiin. Purkuvesistönä toimii

etelämpänä Sarvilahden Sarvlaxträsket. Hankkeesta vastaava arvioi, että etäisyyden vuoksi kiintoaineskuormitus ehtii laimentua ja painua ojan pohjalle ennen päätymistä Sarvlaxträsketiin. Aurinkopaneelialueella ei tulla toteuttamaan rakentamistoimien jälkeen vuosittaista maaperän muokkausta ja paneelialueille voidaan antaa kehittyä matalaa kasvillisuutta, joka jatkossa jopa parantaa alueelta muodostuvien vesien pidätyskykyä.

Hankealueen lounaisosat sijoittuvat pieneltä osin Lägermalmin 2-luokan pohjavesialueelle. Suunnitellut voimajohdot sijoittuvat kaikissa tarkastelluissa vaihtoehdoissa Panimonmäen pohjavesialueelle. Hankkeesta vastaava arvioi, että hankkeesta ei aiheudu vaikutuksia eikä merkittävää riskiä pohjavesialueelle, kunhan pohjavesialueilla toimittaessa huomioidaan riittävä suojaus. Esimerkiksi perustuksia rakentaessa tulisi toteuttaa suojakerrokset pohjavesipinnan ja rakenteiden välille. Voimajohdon tarkemmassa teknisessä suunnittelussa tämä voi tarkoittaa esimerkiksi tarkempia maaperätutkimuksia ja pohjavesipinnan tasojen määrittäisiä pohjavesialueelle sijoittuvien pylväspaikkojen osalta

Vaikutuksia pinta- ja pohjavesiin lievennetään varautumalla rakentamisvaiheessa öljyvahinkoon siten, että alueelle hankitaan imeytysainetta, jolla öljy saadaan kerättyä talteen mahdollisen öljyvahingon sattuessa. Paneelialueen yhteyteen toteutettavien muuntoasemien perustukset varustetaan lähtökohtaisesti öljynkeruukaukaloilla, joilla pystytään estämään öljyvuodot mahdollisissa häiriötilanteissa.

Aurinkovoimala-alueelle laaditaan myös vesienhallintasuunnitelma, jonka lähtökohtana on mitoittaa vesienkäsittelyrakenteet vastaamaan nykyistä tai luonnonmukaista tasoa. Rakentamisen aikaista vaikutusta pinta- ja pohjavesiin hallitaan noudattamalla rakennusalan RT-kortiston ohjeistusta työmaavesien käsittelystä. Mahdollisiin, mutta epätodennäköisiin happamiin sulfaattimaihin varaudutaan kouluttamalla hankeryhmä ja urakoitsijat tunnistamaan, valvomaan ja reagoimaan vaatimusten mukaisesti. Sulfaattimaiden todennäköisyys Norrsarvlaxissa on melko pieni, mutta riski on tunnistettu.

Luonnonsuojelu

Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000-verkoston kohteita tai muita suojeluohjelma-alueita. Lähimmät suojeluohjelma-alueet sijaitsevat yli 3 kilometrin etäisyydellä hankealueesta. Voimajohtoreittien läheisyyteen sijoittuu muutama yksityismaiden suojeluohjelma. Hankkeesta vastaava arvioi, että suoria vaikutuksia ei aiheudu, koska alueet sijoittuvat etäämmälle suunnitelluista voimajohdoista. Todennäköisesti välilliset vaikutukset jäävät myös hyvin vähäisiksi.

Suunnittelualan eteläpuolella sijaitsee Sarvaxträsketin laidunalue, joka on mainittu maakunnallisesti arvokkaiden luonnonympäristöjen kriteerit täyttävänä kohteena Itä-Uudenmaan liiton vuonna 2010 tekemässä selvityksessä Itä-Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat luonnonympäristöt (MALU). Suunnittelualueelle sijoittuva pohjois-eteläsuuntainen oja laskee Sarvaxträskettiin, mutta hankkeesta vastaava arvio, että puustoinen suojavyöhyke estää rakentamisen aiheuttaman kiintoaineksen valumisen ojaan ja edelleen laidunalueelle. Siten hankkeella ei arvioida olevan vaikutusta laidunalueen luonnontilaan.

Luontoselvityksessä hankealueelta tunnistettiin Takamaan itäpuolella sijaitseva metsäkeskuksen rajaama metsälain 10 §:n tarkoittama erityisen tärkeä elinympäristö, joka on tyypiltään tervaleppämetsä sekä oja, joka toimii ekologisen yhteytenä. Havaitut luonnonympäristön arvokohteet tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa.

Hankealueen länsiosaan sijoittuu kaunis tammikuja, joka on nostettu luontoselvityksessä esille lähinnä maisemallisten arvojen vuoksi. Lisäksi luontokohteena on esitetty Kärröngarnalta alkunsa saava oja, joka levenee etelään päin ja laskee Sarvilahteen. Oja on koko matkaltaan voimakkaasti muokattu, mutta on puustoltaan suojainen ja toimii siten ekologisen yhteytenä.

Hankealueen ja sen reuna-alueiden metsät ovat talouskäytössä ja iältään pääasiassa nuoria. Vanhaa ja luonnontilaista metsää alueella ei ole, eikä alueella esiinny uhanalaisia metsäluontotyyppisiä lukuun ottamatta tervaleppämetsää, jonka valuma-alue on luontoselvityksessä suositeltu jätettävän kaikkien toimenpiteiden ulkopuolelle. Hankkeesta vastaavan arvion mukaan viljelyillä pelloilla ei kasvillisuuden puolesta ole erityisiä huomioitavia luontoarvoja. Luontoselvitysalueella havaittiin varsinaisen hankealueen ulkopuolella kahdella kasvupaikalla keltamataraa.

Hankkeesta vastaava arvioi, että paneelialueiden sijoituessa pääosin viljelykäytössä oleville peltoalueille ja voimajohtojen olemassa olevien käytävien yhteyteen, jää kasvillisuuteen ja luontotyyppisiin kohdistuvien vaikutukset lähtökohtaisesti vähäisemmiksi kuin luonnontilaisemmille alueille tai uusiin maastokäytäviin toteutettaessa.

Voimajohdon toteuttaminen edellyttää puuttoman johtoaukean leventämistä joko tien tai olemassa olevien voimajohtojen rinnalla kaikissa vaihtoehdoissa, mutta sijoituessaan olemassa olevien aukkojen yhteyteen voimajohdon tarvitseman uuden alueen leveys ei ole niin suuri kuin täysin uudessa maastokäytävässä. Lisäksi metsäisten alueiden pirstaloituminen jää vähäisemmäksi kuin uusien maastokäytävien tapauksessa.

Nykyiset voimajohdot aiheuttavat aukon ja reunustavan metsäisen alueen väliin vyöhykkeen, jossa aukon tuoma valoisuuden lisäys sekä puuston

poistamisesta seuranneet muutokset vesitaseessa ovat aiheuttaneet niin sanotun reunavyöhykealueen, jossa olosuhteet ja lajisto ovat sekoitus valoisampien avointen alueiden sekä suojaisampien metsäalueiden lajistoa. Hankkeesta vastaava arvioi, että reunavyöhykkeet voivat tarjota monipuolisia elinympäristöjä, mutta toisaalta niiden luontotyypeissä tapahtuu muutoksia ja alueille leviää pioneirilajistoa, joka muokkaa kasvustoa.

Suunnitellulta paneelialueelta ei ole tiedossa aikaisempia havaintoja uhanalaisesta ja/tai suojelullisesti huomionarvoisesta lajistosta. Huomionarvoisten lajien havainnot hankealueen lähistöllä on esitetty erillisellä vain viranomaiskäyttöön tarkoitetulla karttaliitteellä. Aurinkovoimatuotannolle varattu alue tullaan aitaamaan, mikä estää jatkossa joidenkin lajien liikkumisen alueen läpi.

Luontoselvitysten ja aikaisempien havaintojen perusteella hankealueella ja ympäristössä on huomattavia linnustoarvoja, jotka sijoittuvat peltoalueen eteläosaan sekä peltoalueiden ulkopuolelle kahdelle metsäalueelle peltojen kaakkois- ja koillispuolelle.

Alueen vuoden 2024 pesimälintuselvityksissä havaittiin kaikkiaan 82 lintulajia, jotka mahdollisesti pesivät tai ruokailevat alueella pesimäkauden aikana tai muuttomatkalla. Näistä kaikkiaan 24 lajia on suojelullisesti huomionarvoisia. Neljä näistä lajeista on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi. Vaarantuneita lajeja havaittiin kaikkiaan yhteensä viisi ja silmälläpidettäviä kuusi. Luonnonsuojelulain mukaisia uhanalaisia lajeja havaittiin kaikkiaan kahdeksan ja lintudirektiivin liitteen I lajeja kymmenen. Alueellisesti uhanalaisia lajeja ei havaittu.

Hankealueella tai sen läheisyydessä ei ole kansainvälisesti tai valtakunnallisesti merkittäviksi tunnistettuja lintualueita. Maakunnallisesti arvokkaita MAALI-kohteita sijoittuu hankealueen ja suunniteltujen voimajohtoreittien eteläpuolelle yli 2 km:n etäisyydelle kaksi.

Linnustoon ja suojeltuihin lajeihin saattaa mahdollisesti aiheutua rakentamisaikaisia paikallisia melu- ja pölyhaittoja. Metsäisten alueiden hakkuut aiheuttavat elinympäristöjen kaventumista ja pirstaloitumista.

Toiminnan aikana sekä paneelit että etenkin voimajohdot aiheuttavat linnustolle lisääntyntä törmäysriskiä. Merkityksen suuruus riippuu lajiryhmästä, sillä eri lintulajeilla on tunnistettu eri tasoinen riski törmätä rakenteisiin. Linnustollisesti merkittävimmät alueet sijoittuvat yli 2 km:n etäisyydelle hankkeen rakenteista, eikä näillä alueilla levähtäville lajeille arvioida aiheutuvan merkittävää törmäysriskin kasvua.

Haitallisia vaikutuksia on pyritty huomiomaan ja lieventämään suunnittelussa. Tunnetut luonnonympäristön arvokohteet on lähtökohtaisesti pyritty huomioimaan hankkeen esisuunnitteluvaiheessa ja

havaitut arvokohteet tullaan huomioimaan jatkosuunnittelussa. Hankealuetta muutetaan tarpeen mukaan ja arvokkaat luontokohteet ja alueet jätetään ulkopuolelle. Olemassa olevia teitä hyödynnetään mahdollisimman paljon hankkeen toteutusvaiheessa. Rakentamisen aikana Sarvlaxträsketiin kulkeutuvan kiintoaineksen huuhtoutuminen pyritään minimoimaan, keskittämällä rakentamisaika mahdollisuuksien mukaan kuivaan aikaan. Rakentamisvaiheessa on syytä huomioida, ettei vieraslajeja levitetä alueella käsiteltävien ja mahdollisten alueelle tuotavien maamassojen mukana tai istutettaville alueille.

Maisema ja kulttuuriympäristö

Hankealue kuuluu Porvoon moottoritien eteläpuolisilta osiltaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävän rakennetun kulttuuriympäristön alueelle, jossa sijaitsee myös Sarvilahden historiallinen kartanokeskus. Lisäksi hankealueen eteläpuolelle sijoittuu Suuri Rantatie, joka on luokiteltu valtakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön kohteeksi. Kaikki voimajohtoreitit sijoittuvat Loviisanjoen varrella maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle (Loviisanjoen ja -harjun kulttuurimaisema).

Hankealueelta ei tunnettu arkeologisia kohteita ennen inventointia, eikä arkeologisen inventoinnin maastotöiden aikana havaittu uusia kohteita. Sähkönsiirtoreittivaihtoehtojen läheisyydessä sijaitsi kaksi tunnettua kiinteää muinaisjäännöstä, jotka tarkastettiin maastotöiden yhteydessä. Inventoinnissa havaittiin lisäksi kolme uutta kiinteää muinaisjäännöstä, kaksi hiilimiilua ja yksi rajamerkki. Hankkeesta vastaava toteaa, että jo tunnetut ja uudet arkeologiset kohteet voidaan ottaa huomioon osana hankkeen tarkempaa suunnittelua, eikä niille siten arvioida aiheutuvan vaikutuksia.

Hankkeella arvioidaan olevan paikallisia vaikutuksia lähimaisemaan myös maisemallisesti arvokkaalla alueella. Aurinkopaneelit muuttavat alueen maisemallista luonnetta ja erottuvat VT 7 ajaessa.

Voimajohtohankkeessa merkittäviä visuaalisia vaikutuksia voisi puuttoman voimajohtokäytävän lisäksi aiheutua erityisesti avoimeen maisemaan tai korkeille maastonkohdille sijoitetuista voimajohtopylväistä. Voimajohdoista aiheutuu kielteisiä maisemahaittoja asuin- tai lomarakennusten yhteydessä.

Maisemavaikutusten lieventämistoimenpiteitä tarkennetaan seuraavien lupavaiheiden yhteydessä. Kaavoituksen yhteydessä tehdään perusteellinen maisemaselvitys, jossa myös lieventämistoimenpiteisiin voidaan ottaa kantaa. Toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi aurinkopaneelientien sijoituspaikkojen huolellinen suunnittelu,

reunavyöhykkeiden muoto ja olemassa oleva tai istutettava kasvillisuus. Koska aurinkopaneelit ovat itsessään matalia, se lieventää niiden laajempia maisemavaikutuksia. Luonnolliset näkymäesteet, kuten puustoiset saarekkeet, säilytetään mahdollisuuksien mukaan. Edellä mainittuja keinoja voidaan käyttää myös sähkönsiirron rakenteiden, kuten muuntamoiden, maisemavaikutusten lieventämiseen.

Ilmastovaikutukset

Hankkeesta vastaava arvioi, että hankkeesta aiheutuvat hiilinielujen menetykset ovat määrältään vähäisiä, koska paneelialue sijoittuu pääosin viljellyille peltoalueille. Puustoa joudutaan poistamaan paneelialueen osalta talouskäytössä olevilta metsämailta ja sähköliittymän reitiltä. Hakkuiden määrää on pyritty minimoimaan sijoittamalla esisuunnitteluvaiheessa voimajohto ensisijaisesti aukeille alueille tai tielinjausten ja olemassa olevien voimajohtojen rinnalle.

Hankkeesta vastaava arvioi, että hankkeen ilmastovaikutukset ovat arviolta kokonaisuudessaan myönteisiä. Aurinkovoimatuotannolla vältetään fossiilisesta energiantuotannosta syntyviä päästöjä ja siten edistetään ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Hankkeen vaikutus hankealueen metsiin ja niiden hiilinieluihin pyritään minimoimaan keskittämällä paneelialueet lähtökohtaisesti pelloille. Aurinkovoimalahankkeen päästöihin voidaan rakentamisen suunnittelussa vaikuttaa logistiikan huolellisella suunnittelulla sekä jossain määrin myös rakentamisessa, huollossa ja elinkaaren loppupäässä voimalan purkamisessa käytettävillä polttoaineilla. Haitallisia vaikutuksia ilmastoon voidaan myös vähentää käyttämällä mahdollisimman vähän betonia tai terästä. Päästöihin voidaan vaikuttaa merkittävästi käyttämällä vähähiilistä terästä tai vähähiilistä betonia, jos suunnittelussa todetaan sen olevan mahdollista. Hankkeessa paneelien telineiden perusratkaisu on lähtökohtaisesti ruuvipaalaus, jolloin betonin määrä hankkeen rakentamisessa on minimoitu.

Rakentamiseen ja toimintaan liittyvät riskit

Aurinkopaneelien tulipaloriskit liittyvät aurinkosähköjärjestelmän komponenttien vikoihin sekä järjestelmän suunnittelu- ja asennusvirheisiin. Vialliset tai vaurioituneet komponentit voivat ylikuumentua ja syttyä palamaan. Aurinkosähköjärjestelmän tulipaloon varaudutaan mahdollistamalla turvallinen ja tehokas sammutustoiminta. Mahdollisen maastopalon eteneminen katkaistaan aurinkopaneelikenttien ulkoreunoille varattavalla rakentamattomalla palokatkovyöhykkeellä.

Aurinkovoimalan muuntoasemien sekä sähköaseman tulipaloriskeihin varaudutaan edellä mainitun mukaisesti mahdollistamalla tehokas sammutustoiminta. Tämän lisäksi muuntoasemien sekä sähköaseman laitteiden sijoittelu tehdään siten, että esimerkiksi sähköaseman muuntajapaloon liittyvässä riskitilanteessa tulipalo ei leviä sähköasemarakennukseen. Tämän lisäksi sähköaseman sekä aurinkovoimalan muuntoasemien laitteiden asennus tehdään pinta-alaltaan riittävän laajuiselle sora- /murskepohjaiselle ulkokentälle, jolloin estetään muuntajapaloihin liittyvissä riskitilanteissa palon laajentuminen maaperää pitkin ympäröivään maastoon.

Akkuvaramon akut voidaan varustaa integroiduilla ohjausjärjestelmillä, joiden tarkoituksena on kontrolloida akuston toimintaa ja seurata sen lämpötilaa ja kuntoa akkukohtaisesti. Akustosta ei kontrolloiduissa olosuhteissa synny käytönaikana päästöjä ympäristöön. Riskien minimoimiseksi akkukontit ovat varustettu muun muassa automaattisilla sammutusjärjestelmillä ja paloturvallisuus on huomioitu rakennusteknisissä ratkaisuissa esimerkiksi akustojen ja alueen muuntajien paloseinien eristämällä.

Paneelien rungot ja telineet ovat oikein tehdyissä asennuksissa aina maadoitettuja, jolloin ne eivät voi tulla jännitteellisiksi pelkästään rikkoutuneesta paneelistä tai johdosta. Aurinkopaneeleissa itsessään on vain vähän palavaa materiaalia. Nykyisin suurissa voimalaitoksissa käytetään kaksipuoleisia paneeleja, joissa on lasi molemmilla puolilla. Tämä vähentää entisestään niiden palokuormaa sekä palon leviämismahdollisuutta.

Yhteenvetona hankkeesta vastaava on todennut, että tulipalon syttyminen aurinkovoimalassa, aurinkovoimalan muuntamoissa, sähköasemassa tai aurinkovoimalan yhteyteen sijoitettavassa energiavaramon on epätodennäköistä. Pieneen mutta mahdolliseen tulipaloriskiin kuitenkin pyritään varautumaan ja ehkäisemään edellä kuvatuilla keinoilla. Tämän lisäksi paikallisen pelastusviranomaisen kanssa tehdään pelastussuunnitelma aurinkosähköjärjestelmän tulipalotilanteita varten.

Aurinkovoiman tuotantoalueelle rakennettavien sähköasemien päämuuntajien sekä aurinkovoimalan pienempien muuntoasemien muuntajien yhteenlaskettu öljymäärä tulee arviolta olemaan noin 130–150 tonnia. Epätodennäköiseen, mutta mahdolliseen öljyvuotoriskiin varautumiseksi muuntajaperustukset tullaan varustamaan riittävän kokoisilla öljynkeruukaukaloilla.

Aurinkovoimalan rakentamisen ja toiminnan aikaiset ympäristöriskit eivät ole hankkeesta vastaavan mukaan merkittäviä. Hankkeesta vastaava tiedostaa, että pohjavesialueella rakennettaessa tulee noudattaa erityistä

varovaisuutta ja siihen saattaa liittyä kuntakohtaista ohjeistusta, joka tulee selvittää ennen rakentamisen aloittamista.

Muut vaikutukset

Hankkeesta vastaava arvioi, että rakentamisen aikana olisi vähäistä, paikallista liikenne- ja meluhaittaa, joka vaikuttaa ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja virkistykseen. Hankkeen toteuttamisen myötä alueiden luonne muuttuu ja saattaa vaikuttaa alueen virkistyskäyttökokemukseen.

Yhteisvaikutukset

Hankkeen välittömään läheisyyteen ei sijoitu muita hankkeita tai suunnitelmia, joilla arvioitaisiin olevan yhteisvaikutuksia hankkeen kanssa. Hankkeesta vastaava arvioi, että peltoalueilla ei ole yksin tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkitystä ekologisen verkoston kannalta eivätkä voimajohdot tai maakaapelit vaikuta eläinten liikkumiseen.

ASIAN KÄSITTELY

Viranomaisten kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 24.1.2025 pyytänyt seuraavien tahojen kannanottoa hankkeen YVA-menettelyn tarpeellisuudesta: Loviisan kaupungin kaavoitus- ja ympäristönsuojeluviranomaiset, Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto (Loviisan kaupungin ympäristöterveydenhuoltoviranomainen), Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo, Uudenmaan liitto, Västervik, Itä-Uudenmaan pelastuslaitos ja Puolustusvoimat.

Uudenmaan ELY-keskukseen toimitettiin kuusi lausuntoa. Seuraavassa on esitetty lausuntojen keskeinen sisältö.

Loviisan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ei antanut varsinaista lausuntoa asiasta eikä ottanut kantaa YVA-menettelyn tarpeeseen. Ympäristönsuojeluviranomainen toteaa, että aurinkovoimaloiden luvitus tapauskohtaisesti on haastavaa ja hankkeiden kokonaisvaikutuksia on hankala arvioida valtakunnallisen ohjeistuksen ja säännösten aurinkovoimaloiden vaatimuksista edelleen puuttuessa.

Uudenmaan liiton näkemyksen mukaan teollisen kokoluokan aurinkoenergiahankkeen vaikutuksia on lähtökohtaisesti tarpeen selvittää ja tarkastella riittävän laajasti ja vuorovaikutteisesti asukkaita ja muita sidosryhmiä osallistaen. Hyviä menettelyjä tähän ovat ympäristövaikutusten arviointimenettelyn ohella alueidenkäyttölain mukaiset kaavoitusprosessit. Loviisan kaupunki on käynnistänyt

osayleiskaavan laadinnan, jonka tarkoituksena on mahdollistaa teollisen kokoluokan aurinkovoimalan sijoittuminen Norrsarvlaxin alueelle.

Uudenmaan liiton mielestä on todennäköistä, että suunniteltu hanke vaikuttaa alueen ekologiseen verkostoon ja luontoarvoihin, ja vaikutukset voivat olla kokonaisuudessaan mahdollisesti merkittäviä. Lisäksi hanke voi vaikuttaa negatiivisesti ravinnontuotantoon. Hankkeella on myös merkittäviä vaikutuksia maisemaan, mikä on erityisen huomionarvoista hankealueen osuessa osittain maakuntakaavassa esitetylle kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeälle alueelle (Sarvilahden kartano ympäristöineen, RKY-kohde).

Uudenmaan liitto katsoo, että alueelle laadittava osayleiskaava on riittävä väline selvittämään alueen todennäköiset vaikutukset, yhteensovittamaan alueen arvot yhteen, sekä ottamaan osalliset tarvittavalla tavalla huomioon. Ympäristövaikutusten arviointiprosessi ei ole liiton näkemyksen mukaan välttämätön huolimatta hankkeen potentiaalisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Itä-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo katsoo, että hankkeessa tulee soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä. Hankealue moottoritiestä etelään kuuluu lähes kokonaan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön nimeltään Sarvilahden kartano ympäristöineen. Alueen eteläreunalla kulkee valtakunnallisesti merkittävä Suuren rantatien linjaus. RKY-alue on myös maakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristöä

Materiaalin liitteenä on FCG:n tekemä maisemaselvitys, joka on yleiskaavan taustaselvitys hankealueen ympäristön maiseman ja kulttuuriympäristön ominaispiirteiden nykytilasta. Selvitys ei sisällä aurinkovoimapuiston toteutumisen aiheuttamia maisemavaikutuksia, eikä näkymätarkastelua tai havainnekuvia. Ne laaditaan hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Selvityksessä on suppea kuvaus alueen muodostumisesta ja analyysiä herkkyysskohdista, tärkeistä peltoalueista ja näkymistä.

Selvityksen mukaan maisema on pääsääntöisesti hyvin säilynyttä ja kartanon ympäristön alueen herkkyys on pääosin suurta, johtuen historiasta, pienipiirteisyydestä ja autenttisuudesta. Selvityksessä RKY-alueen pellot on todettu maisemallisesti merkittäviksi peltoalueiksi, joille muodostuu tärkeitä maisema-akseleita useasta kohdin. Moottoritien pohjoispuolella maiseman eheys on heikompi ja sen herkkyys ei ole merkittävää selvityksen mukaan. Pohjoisosassa on myös asutusta, mutta maisemaa kuvataan tyypillisen maatalousmaiseman näköiseksi.

Aurinkovoimakenttä muuttaa vahvasti maisemaa kartano- ja maatalousmaisemasta teolliseen suuntaan. Maiseman herkkyys voi olla

pohjoisessa pienempi, mutta maiseman kokemisen kannalta, erityisesti asukkaiden osalta, vaikutus on suuri.

Hankealueen eteläisen osan valtakunnallisten kulttuurihistoriallisten ja todettujen maisemallisten arvojen takia Porvoon museo katsoo, että aurinkokennostot tulee sijoittaa kauemmaksi kartanoalueesta.

Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen näkökulmasta ei ole tarpeen soveltaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyä hankkeeseen.

Porvoon kaupungin ympäristöterveysjaosto katsoo, että ympäristövaikutusten arviointimenettely on tarpeen, ottaen huomioon hankkeen laajuus. Hankkeen vaikutukset asumisterveyteen ja muun muassa talousvesikäytössä olevien kaivojen vedenlaatuun tulisi selvittää ja arvioida tarkemmin. Ympäristöterveysjaostolla ei ole hankkeesta muuta huomautettavaa.

Väylävirasto ei ota kantaa YVA-menettelyn tarpeeseen, mutta korostaa että hankkeen rakentamisesta tai sen toiminnasta ei saa aiheutua vaikutuksia, jotka voisivat heikentää liikenteen sujuvuutta, turvallisuutta tai liikenneväylien kantavuutta. Aurinkovoimalahankkeen suunnittelun aikana on kiinnitettävä huomiota aurinkovoimalan osien varastointiin ja kuljetusreittien selvittämiseen.

Väylävirasto muistuttaa hankealueen kuivatuksen tärkeydestä. Hulevesiä ei voi johtaa maanteiden tai rautateiden sivuojiin. Hulevesien hallinnan suunnittelussa tulee huomioida valuma-alueen olosuhteet, arvioida muodostuvien hulevesien määrä ja virtaamat, ja nämä huomioon ottaen suunnitella hulevesien kokonaishallinta. Hankkeen toteutus ei saa heikentää liikenneväylien stabiliteettia.

Hankkeesta vastaavan kuuleminen

Uudenmaan ELY-keskus on 3.3.2025 varannut hankkeesta vastaavalle mahdollisuuden antaa vastine annetuista lausunnoista.

Hankkeesta vastaava on kommentoinut ELY-keskuksen vastinepyyntöä 11.3.2025. Hankkeesta vastaava toteaa, että Fortumin kanta aurinkovoimalahankkeen YVA-tarpeeseen on, että osayleiskaavoitus ohjaa riittävästi aurinkovoimalahankkeen toteuttamista. Museon esiin nostamia seikkoja voidaan tutkia yleiskaavoituksen kautta.

UUDENMAAN ELY-KESKUKSEN RATKAISUN PERUSTELUT

YVA-menettelyn soveltaminen hankeluettelon perusteella

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä edellyttävät sellaiset hankkeet ja niiden muutokset, joilla todennäköisesti on merkittäviä ympäristövaikutuksia (YVA-laki 3 § 1 mom.). YVA-lain liitteen 1 hankeluettelo sisältää hankkeet, joihin sovelletaan aina arviointimenettelyä.

Aurinkovoimaloita ei erikseen mainita YVA-lain hankeluettelossa. Myöskään hankkeessa raivattavan metsäalueen pinta-ala ei ylitä hankeluettelon Luonnonvarojen otto ja käsittely -kohdan f) raja-arvoa; yli 200 hehtaarin laajuisen, yhtenäiseksi katsottavan alueen metsä-, suo- tai kosteikkoluonnon pysyväisluonteinen muuttaminen muun muassa poistamalla puusto pysyvästi.

Myöskään hankkeessa toteutettavat voimajohdot eivät edellytä YVA-menettelyä hankeluettelon perusteella. Mikäli voimajohdot toteutetaan maanpäällisinä, eivät ne ylitä YVA-hankeluettelon rajaa: vähintään 220 kilovoltin maanpäälliset voimajohdot, joiden pituus on yli 15 kilometriä.

YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapausharkinnan perusteella

YVA-menettelyä sovelletaan YVA-lain 3 §:n 2 momentin perusteella myös hankeluettelon soveltamisalaan kuulumattomaan hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, YVA-lain liitteessä 1 mainittujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. Mitään hanketyyppejä tai kokoluokkaa ei ole ennakolta poissuljettu arviointimenettelyn soveltamisalasta. Soveltamisalan lähtökohtana ovat todennäköisesti merkittävät ympäristövaikutukset.

Päätöksenteossa otetaan lisäksi huomioon hankkeen sijainti, ominaisuudet, vaikutusten luonne sekä haitallisten vaikutusten lieventämistoimenpiteet. Päätöksenteon perustana olevista tekijöistä säädetään YVA-lain liitteessä 2 (YVA-laki 3 § 3 mom.).

Yksittäistapausharkinnassa tulee huomioida erityisesti YVA-direktiivin (2011/52/EU) liitteen II mukaiset hankkeet. YVA-direktiivin liitteen II kohdassa 3a on mainittu energiantuotanto, sähkön, höyryn ja kuuman veden teolliset tuotantolaitokset. Euroopan komission tulkintaohjeen mukaan teollisen kokoluokan aurinkovoimalat on tulkittava tämän kohdan mukaisiksi hankkeiksi. ELY-keskus toteaa, että teollisen mittakaavan aurinkoenergianhanke on direktiivin tarkoittama sähköä tuottava teollinen

energiantuotantolaitos ja se edellyttää YVA-lain mukaista arviointimenettelyä, mikäli se on vaikutustensa laadun ja laajuuden perusteella verrattavissa YVA-hankeluettelon hankkeisiin. Aurinkovoimalaitosten YVA-tarpeelle ei ole toistaiseksi määritelty esimerkiksi tiettyä pinta-ala- tai tehorajaa, jonka perusteella YVA-tarve yksiselitteisesti määräytyisi.

Hankkeen ominaisuudet, sijainti ja vaikutusten luonne sekä haittojen välttämis- ja ehkäisemistoimenpiteet

Suunnitellun aurinkovoimalaitoshankkeen todennäköisistä vaikutuksista keskeisimpiä ovat hankkeen kokoon, sijaintiin ja ajalliseen elinkaareen pohjautuvat vaikutukset sekä hankkeen toteutustapoihin liittyvät epävarmuudet vaikutuksissa ja niiden suuruudessa.

Suunniteltu teollisen kokoluokan aurinkovoimahanke sijoittuu Loviisassa Norrsarvlaxin alueelle Valtatie 7:n molemmin puolin. Hankealue vaatisi verrattain suuren maa-alueen teolliseen tuotantoon; yhteensä noin 271 hehtaaria, ja aurinkopaneeleita peittävä alue noin 244 hehtaaria.

Hankealue moottoritiestä etelään kuuluu lähes kokonaan valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön; Sarvilahden kartano ympäristöineen. Maiseman herkkyyks on siten suuri hankealueen eteläisessä osassa. Suunniteltu hanke muuttaisi maisemaa vahvasti kartano- ja maatalousmaisemasta teolliseen suuntaan. Kaikki suunnitellut voimajohtoreitit sijoittuvat myös maakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle Loviisanjoen varrella (Loviisanjoen ja -harjun kulttuurimaisema).

Tarveharkintamateriaalin maisemaselvityksessä on kuvattu hankealueen ympäristön maiseman ja kulttuuriympäristön nykytilaa, mutta ei ole arvioitu mitä vaikutuksia aurinkovoimapuiston toteuttaminen aiheuttaisi maisemaan. Tarveharkintamateriaalissa on tunnistettu myös yleisellä tasolla maisemaan ja kulttuuriympäristöön liittyviä arvoja, mutta kyseisen hankkeen vaikutuksia maisemaan ei ole arvioitu kuin nimellisesti yhteenvetotaulukossa. Kartano- ja viljelymaiseman muuttuminen teolliseksi ympäristöksi on sivuutettu arvioinnissa.

Hankkeen pinta-ala on huomattava ja maisemallisten vaikutusten voi olettaa olevan mittavia maiseman ominaispiirteiden muuttuessa voimakkaasti, etenkin avoimessa viljelymaisemassa. ELY-keskus katsoo, että hankkeesta vastaavan arvio vaikutuksista maisemakuvaan on vaillinainen ja aliarvioitu. Mahdollisia lieventämistoimenpiteitä on esitetty, mutta niiden käyttöön otetaan kantaa vasta kaavoituksen yhteydessä tehtävän perusteellisemman maisemaselvityksen yhteydessä.

Hankkeen kaltainen laaja aurinkovoimahanke muuttaa myös huomattavasti lähialueen asukkaiden kokemusta elinpiiristään. Hankkeen

maanvuokrasopimukset on tehty 40 vuodeksi. ELY-keskus näkee, että maiseman muutos ja hankkeen vaikutukset ihmisiin ovat pysyväisluonteisia, koska ne kestävät nyt keski-ikäisten koko odotettavissa olevan loppuiän ja vastaavasti nyt syntyvillä pitkälle keski-ikään saakka.

Hankkeen sijoittuminen lähinnä viljelykäytössä olevalle pellolle vaikuttaa myös haitallisesti maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden alueiden säilymiseen, joka on tavoitteena valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa. Hyvien ja yhtenäisten peltoalueiden säilyttäminen viljelykelpoisena on perusteltua maiseman, luonnon monimuotoisuuden, ekologisen verkoston, ilmastomuutoksen sopeutumisen, talouden ylläpitämisen ja huoltovarmuuden näkökulmista.

Nykyisessä hallitusohjelmassa aurinkovoiman rakentamista ohjataan rakennettuun ympäristöön, turvetuotannosta vapautuneille alueille ja joutomaille pyrkien välttämään tuotannossa olevien peltojen ja metsämaan merkittävää käyttöä aurinkovoimaan. Maaperän sekä ilmaston vuoksi Uudenmaan pellot ovat olleet muuhun Suomeen verrattuna sadoltaan tuottoisia. Uudenmaan pelloilla on lisäksi pitkä viljelyhistoria ja ne ovat osa kulttuurihistoriaa, kuten Norrsarvlaxin kartanon viljelymaisema hyvin osoittaa.

Aurinkopaneelikenttien lisäksi hankkeessa toteutetaan verkkoliittynän vuoksi 110 kilovoltin voimajohto ensisijaisesti ilmajohtoina nykyisten voimajohtojen viereen johtoaluetta laajentaen. Mahdollisuutena on vielä tässä vaiheessa pidetty uutta 110 kilovoltin voimajohtoaluetta, joka lisäisi jonkin verran maisemaan kohdistuvia haitallisia vaikutuksia.

Aurinkovoimahankkeen toteutuminen suunnitellun mukaisena aiheuttaisi myös merkittäviä luontovaikutuksia. Hankealueella on melko paljon suojelullisesti huomionarvoista lajistoa, erityisesti linnustoa, sekä suojelullisesti arvokkaita luontotyyppejä ja elinympäristöjä.

Todennäköisesti merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat alueella liikkuvan eläimistön ekologisiin yhteyksiin. Hankealueen aitaaminen rajoittaa niiden liikkumista usean kilometrin matkalta alueella, jossa on jo nykyisellään paljon kulkuyhteyksiä rajoittavia esteitä, kuten esimerkiksi E18-moottoritie.

Hanketoimija esittää, että haitallisia luontovaikutuksia voidaan lieventää jättämällä tarpeen mukaan luonnonympäristön arvokohteet jatkosuunnittelussa hankealueen ulkopuolelle. ELY-keskus pitää tätä hyvänä lähtökohtana jatkosuunnitteluun. Hankealueet on kuitenkin ilmoitettu aidattavan ja ekologisiin yhteyksiin kohdistuviin vaikutuksiin ei ole esitetty lieventämistoimenpiteitä.

Suhteellisen laajan aurinkovoima-alueen maanrakennustöistä ja tiestön rakentamisesta aiheutuu todennäköisesti alueen pintavesiin kiintoaines- ja ravinnekuormitusta, jonka vaikutukset voivat etenkin ylivalumakausilla olla

melko suuria. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti osittain hankealueella kulkevaan puroluokan vesistöön ja Sarvlaxträsket-järveen. YVA-menettelyssä kysymyksiä haittavaikutusten lieventämisestä voidaan ratkaista kattavalla suunnittelulla ja vaihtoehtojen etsimisellä alueen rakentamisen toimenpiteisiin ja toteuttamiseen sekä onnettomuustilanteiden hallintaan.

Hankkeen ilmastovaikutukset liittyvät annettujen hanketietojen perusteella lähinnä esirakentamisen ja rakentamisen päästöihin, materiaalien hiilijalanjälkeen sekä vähäisessä määrin metsäkatoon sekä maaperän ja kasvillisuuden hiilivaraston menetykseen. ELY-keskuksen arvion mukaan hankkeesta aiheutuu kielteisiä ilmastovaikutuksia, mutta niiden ei katsota olevan YVA-lain tarkoittamalla tavalla merkittäviä. Vaikka hankkeen toteuttaminen väistämättä tuottaa kasvihuonekaasupäästöjä, tuottaa hanke toisaalta käyttövaiheessaan uusiutuvaa ja vähähiilistä energiaa, millä on myönteisiä ilmastovaikutuksia. Lisäksi ilmastovaikutuksia lieventää, että hanke ei sijoitu turvemaalle, vanhaan metsään eikä kuin vähäisesti metsään.

Aurinkovoimalahankkeilla ei tyypillisesti ole sellaisia merkittäviä melu-, pöly- tai värinävaikutuksia, joiden perusteella YVA-menettely olisi tarpeen. Melua, pölyämistä ja värinää voi syntyä vähäisesti rakentamisen aikana, ja toiminnan aikana melua voi syntyä rakenteista ja muuntamoista. Nämä vaikutukset eivät kuitenkaan ole merkittäviä, ja niitä on mahdollista lieventää. Hanke aiheuttaa rakentamisvaiheessa lisääntyvää liikennettä, mutta vaikutus on väliaikainen. Liikennevaikutusten ei arvioida olevan hankkeessa merkittäviä. VT7 aiheuttaa lähiympäristössään rakentamiseen rajoituksia ja mahdollisten uusien ilmajohtojen tai maakaapeliin sijoittamisesta tiealueelle vaatii luvan tienpitäjältä. Pohjavesiin ei arvioida kohdistuvan haitallisia vaikutuksia tässä hankkeessa.

ELY-keskus pitää hyvänä, että hankkeen toteuttamisedellytyksiä tutkitaan osayleiskaavalla. ELY-keskus toteaa, että kaavatyön yhteydessä tehtävä vaikutusten arviointi ei kuitenkaan vastaa ympäristövaikutusten arviointimenettelyn tarkkuutta tai korvaa sitä.

Yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa

Aurinkovoimalahankkeen lähistöllä ei ole tiedossa muita hankkeita, joiden yhteisvaikutusten takia hankkeeseen olisi sovellettava ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Johtopäätökset

Uudenmaan ELY-keskus katsoo, että hankkeen rakentaminen esitetysti aiheuttaa sen sijainti, ominaisuudet ja vaikutusten luonne sekä

lieventämistoimet huomioon ottaen todennäköisesti, yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa, YVA-laissa tarkoitettuja merkittäviä haitallisia ympäristövaikutuksia. ELY-keskus näkee, että merkittäviä haitallisia vaikutuksia aiheutuisi maisemaan ja kulttuuriympäristöön sekä luonnonympäristöön. Vaikutusten arvioinnissa ei ole kaikilta osin kohdennettu arviointia nimenomaan tarkasteltavan hankkeen aiheuttamiin vaikutuksiin hankealueella ja sen ympäristössä, joten arvioinnissa on epävarmuuksia esimerkiksi maisemavaikutusten osalta. Esitetyt lieventämistoimenpiteet vaikuttavat riittämättömiltä. **Hanke edellyttää YVA-menettelyn käynnistämistä yksittäistapausharkinnan perusteella.**

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-laki 252/2017): 2, 3, 12, 13, 31 ja 37 § sekä liitteet 1 ja 2.

Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (YVA-asetus 277/2017): 1 §

Hallintolaki (434/2003): 34 ja 60 §

MUUTOKSENHAKU

Hankkeesta vastaavan muutoksenhakuoikeus

Hankkeesta vastaava saa hakea tähän päätökseen muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

Muiden tahojen muutoksensaantioikeus

Muilla tahoilla ei ole suoraa valitusoikeutta tästä päätöksestä. Se, jolla on oikeus hakea muutosta hanketta koskevaan lupapäätökseen, saa kuitenkin hakea muutosta päätökseen, jolla on katsottu, ettei ympäristövaikutusten arviointimenettely ole tarpeen, samassa järjestyksessä ja yhteydessä kuin hanketta koskevasta lupapäätöksestä valitetaan. (YVA-lain 37 § 2 momentti)

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään todisteellisena tiedoksi antona VismaSign-palvelun kautta hankkeesta vastaavalle sekä sähköpostitse tiedoksi lausunnonantajille.

Uudenmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja päätös ovat nähtävillä Uudenmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla ja ilmoitus kuulutuksesta toimitetaan julkaistavaksi Loviisan kaupungin verkkosivuilla.

Tämä päätös julkaistaan sähköisesti ympäristöhallinnon verkkosivuilla (<http://www.ymparisto.fi/yva-paatokset/uusimaa>) kohdassa "Energian tuotanto".

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Jenni Nieminen ja ratkaissut ylitarkastaja Annukka Engström.

Liitteet	Valitusosoitus
Jakelu	Hankkeesta vastaava
Tiedoksi	Lausunnon antaneet viranomaiset

Tämä asiakirja UUELY/14969/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/14969/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Nieminen Jenni 11.04.2025 12:20

Ratkaisija Engström Annukka 11.04.2025 12:21